

Oponentský posudek

Michaela Beránková, Organizace varhanních festivalů (bakalářská práce), HAMU, Praha 2018

Ve své práci se Michaela Beránková věnuje vybranému segmentu českého a částečně i světového festivalového provozu. Vzhledem ke svému zaměření a praktickým zkušenostem si vybrala varhanní festivaly. Postupuje klasickou a logickou cestou od stručné definice termínu festival přes stručný popis nejvýznamnějších varhanních festivalů ve světě až k situaci v České republice. Vedle podrobného seznamu všech akcí v České republice označovaných pořadateli (jak správně uvádí autorka ne vždy adekvátně) jako varhanní festival, analyzuje pět varhanních festivalů, které považuje za relevantní události s dostatečnou výpovědní hodnotou. Tento metodický postup považuji za správný a svědčí o schopnosti autorky zvolit pro popis a výklad zpracovávané tematiky správné analytické nástroje. Oceňuji i fakt, že vedle rozboru historie a dramaturgie festivalu se zabývá i finanční náročností, rozpočtem a počtem pracovníků, kteří festival zajišťují, svědčí to o komplexitě pohledu a schopnostech posoudit festival i z organizačně produkční stránky. Svoji práci končí autorka praktickým návodem, jak pořádat festival se všemi potřebnými parametry. Práci považuji za velmi zdařilou, cíl práce, který si autorka vytýčila v úvodu, splnila a přinesla vedle konkrétní důkladné analýzy i jakýsi stručný návod, jak by mohl vypadat festival varhanní hudby.

Mám jen několik drobných připomínek:

Hned v úvodu bych doporučoval pro výklad etymologie raději kvalitní latinský slovník:

Slovo festival má původ v jednom ze dvou latinských slov – první je festive, které znamená událost, a druhé slovo – festivus – se ze staré latiny dostalo do francouzštiny, a poté i angličtiny, znamená slavit nebo oslavu.

festive je určitě adverbium, festivus adjektivum, pro základ dalších užití v evropských jazycích bych volil raději substantivum festum, i n.

str. 14

Během druhé světové války se koná Pražský hudební máj, Český hudební máj (oba z iniciativy Václava Talicha), Jubilejní rok Antonína Dvořáka nebo Hudební máj.

Původní název akce (byl to jen jeden festival) byl v roce 1939 (iniciativu skutečně projevil Václav Talich) Hudební máj, respektive **Český hudební máj**, organizovaný Kulturní radou Národního souručenství, od roku 1943 Pražské hudební jaro, na německé straně Prager Musikwochen (rovněž od roku 1939, byť s malým zpožděním). V roce 1943 ovšem proběhla tato akce vzhledem k následujícím událostem a tzv. totálnímu nasazení naposledy. Velmi podrobně se tomuto fenoménu a jeho situaci mezi protektorátní vládou, okupační správou a snahou o uchování české kultury se všemi riziky (Václav Talich v tomto ohledu představuje nejčastěji zmiňovanou osobnost, zneužívanou, využívanou a nucenou k řadě projevů) věnuje ve své monografii *Nacistická kulturní politika v protektorátu (Koncepce, praxe a reakce české strany)*, Prostor, Praha 2018, Volker Mohn.

Na některých místech autorka hovoří autorka o vztahu minulého režimu k popisovanému nástroji:

Nejstarším varhanním festivalem v ČR je Mezinárodní varhanní festival Olomouc, který vznikl v roce 1969. Za zmínku stojí i Brněnský varhanní festival, jehož první ročník se konal v roce 1980. Zbylé festivaly jsou výrazně mladší, často ještě nedosáhly ani 10. ročníku. Tento fakt může být dán i tím, že varhany jako nástroj nebyly před rokem 1989 příliš podporovány.

Chtěl bych jen dát k diskusi, zda to spíše nebyl negativní postoj vůči církvím a náboženství obecně, varhany zde asi nehrály hlavní roli, možná jen jako symbol. Po téměř třiceti letech odlišného přístupu našeho současného státu je už ovšem třeba hodnotit samostatně i tuto etapu a postupně najít důvody existujícího stavu v přístupu polistopadové společnosti.

Prof. PhDr. Jiří Štílec, CSc

Praha, 7. května 2018